

Sprawozdanie
z realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej Gminy Szumowo
na lata 2024 – 2028”
za 2024 rok.

Sporządził:
Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej – Iwona Radwańska

I. WSTĘP

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Szumowo na lata 2024-2028 został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Szumowo Nr LI/378/24 z dnia 31 stycznia 2024 r.

Monitorowanie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Szumowo na lata 2024-2028 oraz nadzorowanie prawidłowości wykonywania zadań powierzono Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Szumowie.

Przemoc domowa wg definicji ustawowej jest to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemocy domowej może doświadczyć każdy, bez względu na miejsce zamieszkania, wykształcenie, status materialny czy społeczny. Może ona przybierać różne formy (przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, seksualna), jednakże niezależnie od tego, każda z nich stanowi zagrożenie i jest przestępstwem z art. 207 Kodeksu Karnego.

Rozwój spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową powinien opierać się o diagnozę problemu przemocy. Diagnoza ta powinna uwzględniać skalę zjawiska, ofertę placówek i instytucji w zakresie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, postawy, kompetencje i doświadczenia w zakresie działań pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową oraz możliwości i bariery podejmowania działań pomocowych.

Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz rodziny powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów o różnych zawodach, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji. Praca zespołowa ma kluczowe znaczenie. Zapobiega powielaniu działań przez poszczególne służby, daje możliwość

uzyskania szerokiej informacji o sytuacji osoby uwikłanej w przemoc, pozwala wspólnie przedyskutować problem, wymieniać spostrzeżenia, wspólnie ustalać najlepszy plan pomocy oraz rozdzielać poszczególne zadania. Żaden pojedynczy specjalista ani instytucja nie jest w stanie zabezpieczyć wszystkich podstawowych potrzeb rodziny uwikłanej w przemoc.

Celem głównym programu jest: zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Szumowo. Cel ten będzie realizowany m.in. poprzez:

- 1) systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Szumowo,
- 2) podnoszenie wrażliwości społecznej na problem przemocy domowej,
- 3) wsparcie rodzin i osób doznających przemocy domowej,
- 4) edukację społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy domowej,
- 5) oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową,
- 6) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel główny Programu realizowany był w oparciu o cele szczegółowe:

- diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w Gminie Szumowo,
- zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i ochronie osób doznających przemocy domowej,
- zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia ofiarom przemocy domowej,
- podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą domową,
- podniesienie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

W ramach realizacji m.in. Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Szumowo został powołany przez Wójta Gminy Zespół Interdyscyplinarny, którego koordynatorem jest Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zespół Interdyscyplinarny Gminy Szumowo w 2024 r. tworzyli przedstawiciele następujących podmiotów:

- 1) Ośrodka Pomocy Społecznej w Szumowie
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szumowie
- 3) Komendy Powiatowej Policji w Zambrowie

- 4) Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne „Zdrowie” w Szumowie
- 5) Zespołu Szkół w Szumowie
- 6) Sądu Rejonowego w Zambrowie
- 7) Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Szumowskiej

Zespół Interdyscyplinarny Gminy Szumowo bezpośrednio monitoruje zjawisko przemocy występujące na terenie gminy współpracując w tym zakresie ze wszystkimi instytucjami realizującymi program. Działania Zespołu zmierzają do udzielenia pomocy osobom doświadczającym przemocy i ich najbliższemu otoczeniu poprzez kreowanie lokalnej polityki wobec problemu i wypracowania procedur oraz standardów. Zespół Interdyscyplinarny spotykał się w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Spotkania Zespołu są bazą tworzenia systemowych działań oraz wypracowania wspólnych decyzji dotyczących indywidualnych strategii pomocy.

W 2024 r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Szumowo wpłynęło 3 formularze „Niebieska Karta – A”. W 2024 r. wszczęto 2 procedury „NK”, w ramach których pracowano na rzecz 2 rodzin. Działaniami związanymi z występowaniem przemocy domowej objętych było 2 rodziny. W 2024 r. zakończono 2 procedury „Niebieskie Karty”, w tym 1 procedurę zakończono z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej, 1 procedura została zakończona z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Liczba formularzy „Niebieska Karta – A” wszczynających procedurę sporządzonych przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów w latach 2021 - 2024

Podmiot wypełniający formularz ”NK-A”	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
OPS	2	1	3	0
Policja	5	12	6	3
GKRPA	0	0	0	0
Oświata	0	0	0	0
Ochrona zdrowia	0	0	0	0

II. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ GMINY SZUMOWO ZA 2024 R.

L.p	CELE	ZADANIE	RAPORT Z REALIZACJI ZADANIA	REALIZATOR
1.	Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Szumowo	1. Zbieranie i analiza danych dotyczących występowania aktów przemocy domowej	<p>1.</p> <p>a) Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Szumowie zbierali i analizowali dane związane z występowaniem aktów przemocy domowej podczas wizyt w środowisku, głównie w trakcie przeprowadzania wywiadów środowiskowych.</p> <p>b) Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Szumowie uczestniczyli w posiedzeniach grup diagnostyczno - pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Szumowo w ramach pracy na rzecz rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” – m.in. analizując pozyskane dane w zakresie występowania przemocy domowej.</p> <p>c) Na rzecz osób i rodzin, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową OPS w Szumowie oraz członkowie ZI i GD-P współpracowali z innymi instytucjami m.in.: KPP w Zambrowie (w tym Posterunkiem Policji w Szumowie), placówkami Oświaty, Ochrony Zdrowia, Sądem Rejonowym w Zambrowie, które wymieniały się pozyskiwanymi w danym zakresie informacjami i podejmowały niezbędne w tym celu działania.</p> <p>d) Zespół Interdyscyplinarny Gminy Szumowo prowadzi zbiór informacji na podstawie rejestrów: „Niebieskiej Karty”; posiedzeń ZI i posiedzeń GD-P.</p> <p>2. Informacje o osobach i rodzinach, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową, bądź stosują przemoc domową pozyskiwane były głównie w czasie posiedzeń GKRPA w Szumowie. Członkowie GKRPA w Szumowie podczas rozmów z osobami nadużywającymi spożywanie alkoholu oraz członkami ich rodzin starali się diagnozować sytuację i problematykę występującą w rodzinie. Pozyskane informacje zamieszczane były w aktach sprawy osoby, wobec której prowadzono działania związane z uzależnieniem.</p> <p>3.</p>	<p>1. OPS w Szumowie, Zespół Interdyscyplinarny Gminy Szumowo</p> <p>2. Gminna Komisja Rozwiązywania a Problemów Alkoholowych w Szumowie</p>

			<p>a) Przeprowadzono diagnozę potrzeb występujących w środowisku szkolnym, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji zastępczych. (sporządzony raport)</p> <p>b) Nauczyciele w ramach swojej bieżącej pracy wychowawczej analizowali sytuację rodzinną swoich wychowanków, w szczególności analizowali sytuację dzieci z rodzin zagrożonych alkoholizmem i niewydolnych wychowawczo. Podejmowali indywidualne rozmowy z rodzicami tych uczniów. Na bieżąco konsultowano sytuację z pracownikami OPS w Szumowie. Odbywali wizyty domowe.</p> <p>c) szkoła wprowadziła Standardy Ochrony Małoletnich</p> <p>4.</p> <p>a) We wrześniu 2024 r. przeprowadzono badanie ankietowe wśród uczniów, rodziców i nauczycieli nt. „Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka”, ustalono wnioski i kierunki do pracy wychowawczej z uczniami, posłużyły one także do opracowania Programu Profilaktyczno - Wychowawczego realizowanego w roku szkolnym 2024/2025.</p> <p>b) szkoła wprowadziła Standardy Ochrony Małoletnich</p>	<p>3. Szkoła Podstawowa w Srebrnej</p> <p>4. Zespół Szkół w Szumowie</p>
2.	Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i ochronie osób doznających przemocy domowej	1. Prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	<p>1.</p> <p>a) W 2024 r. członkowie grup diagnostyczno-pomocowych (w tym pracownicy socjalni) w ramach prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmowali działania dotyczące oceny sytuacji osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, - realizowali procedurę „Niebieskie Karty” w przypadku podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia zagrożenia życia lub zdrowia, - zawiadamiali osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność, - realizowali działania w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, - monitorowali sytuację osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych 	1. OPS w Szumowie, i Zespół Interdyscyplinary Gminy Szumowo

		<p>wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”,</p> <ul style="list-style-type: none"> - informowali przewodniczącego ZI o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”, - pracownicy socjalni powołani do grup diagnostyczno – pomocowych pracowali z osobą doznającą przemocy domowej i opracowywali plan pomocy, zgodnie z jej uzasadnionymi potrzebami, - funkcjonariusze Policji powołani do grup diagnostyczno – pomocowych pracowali z osobami stosującymi przemoc domową. <p>b) Zespół Interdyscyplinarny Gminy Szumowo opracował warunki umożliwiające realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrował i koordynował działania przedstawicieli podmiotów wchodzących w skład ZI, w szczególności poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diagnozowanie problemów przemocy domowej na poziomie lokalnym, - inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzał ich wykonanie właściwym podmiotom, - inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową, - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, - powoływał grupy diagnostyczno – pomocowe i na bieżąco monitorował realizowane przez nie zadania, <p>- monitorował procedury „Niebieskie Karty”.</p> <p>c) Ośrodek Pomocy Społecznej wprowadził Standardy Ochrony Małoletnich</p> <p>2.</p> <p>a) Zadanie realizowane jest poprzez czynny udział członka GKRPA w Szumowie w pracach grup diagnostyczno-pomocowych ZI Gminy Szumowo.</p> <p>b) Z dokumentacji GKRPA w Szumowie wynika, że w 2024 r. do komisji wpłynęło 7 wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe. W 2024 r. GKRPA w Szumowie nie wszczyniała procedury „Niebieska Karta”.</p>	<p>2. GKRPA w Szumowie</p>
--	--	---	-----------------------------------

			<p>c) GKRPA przeznaczyła środki finansowe na funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego, który mieści się w Szumowie, gdzie osoby nadużywające spożywania alkoholu oraz członkowie ich rodzin mogli skorzystać z fachowej pomocy psychoterapeutycznej.</p>	
3.	Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia ofiarom przemocy domowej	1. Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy	<p>1.</p> <p>a) Na terenie Gminy Szumowo prowadzony jest Punkt Konsultacyjny, z którego w 2024 r. korzystały osoby uzależnione i ich rodziny.</p> <p>b) Osoby z rodzin, w których występuje przemoc domowa czy też zagrożonych przemocą domową informowane były o przysługujących im prawach związanych z przemocą domową oraz kierowane do innych instytucji działających na rzecz osób pokrzywdzonych w celu pozyskania szczegółowych informacji w tym zakresie, m.in. informowane były o możliwościach skorzystania z bezpłatnego specjalistycznego (radcy prawnego i/lub psychologa)</p> <p>c) W 2024 r. działania profilaktyczne mające na celu udzielanie specjalistycznej pomocy zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową prowadzone były poprzez rozpowszechnianie ulotek, broszurek i plakatów związanych z tą tematyką.</p> <p>d) W/w zadanie w 2024 r. realizowane było również poprzez poradnictwo indywidualne prowadzone z osobami i rodzinami w ramach pracy socjalnej oraz poprzez rozpowszechnianie ulotek, broszurek i plakatów związanych z daną tematyką.</p> <p>e) W 2024 r. osoby doznające przemocy domowej otrzymywały przygotowaną przez OPS w Szumowie pisemną informację zawierającą dane teleadresowe instytucji świadczących pomoc osobom poszkodowanym i ich rodzinom oraz inne ulotki i informatory dotyczące telefonów zaufania. Ponadto informacja zawierająca dane teleadresowe instytucji i placówek zapewniających pomoc i wsparcie rodzinom dotkniętym przemocą wywieszona są na tablicy ogłoszeń OPS w Szumowie oraz zamieszczane na stronie</p>	1. OPS w Szumowie i Zespół Interdyscyplinarny Gminy Szumowo

		<p>internetowej OPS w Szumowie: www.opsszumowo.naszbip.pl</p> <p>2.</p> <p>a) Członkowie GKRPA w Szumowie podczas rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu starali się diagnozować sytuację rodziny oraz oferowali pomoc zarówno rodzinie jak i poszczególnym jej członkom.</p> <p>b) GKRPA w Szumowie przeznaczyła w 2024 r. środki pieniężne na funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego mieszczącego się przy NZOZ Centrum Medyczne „Zdrowie” w Szumowie. Działania Punktu skierowane są głównie do osób uzależnionych i ich rodzin. Jednym z działań Punktu jest rozpoznanie zjawiska przemocy domowej oraz udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy w tym zakresie.</p> <p>3.</p> <p>a) Szkoła prowadziła różne formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.</p> <p>b) Na spotkaniu z rodzicami dyrektor szkoły poinformował o instytucjach służących wsparciu rodziny.</p> <p>c) Rodzice zostali zapoznani ze Standardami Ochrony Małoletnich</p> <p>4.</p> <p>a) edukowanie osób doznających przemocy domowej w zakresie przysługujących im praw</p> <ul style="list-style-type: none"> - na bieżąco nauczyciele zapoznawali uczniów z prawami ucznia i jego obowiązkami, - w dniu 13 lutego 2024 r. w szkole odbyło spotkanie pracownika łomżyńskiego Urzędu Celno-Skarbowego z uczniami klas VII i VIII na temat hazardu i gier losowych - akcja edukacyjno - informacyjna Krajowej Administracji Skarbowej, - w dniu 24 maja 2024r. uczniowie klas VII-VIII uczestniczyli w programie edukacyjno - obronnym "Edukacja z wojskiem", którego organizatorem jest Ministerstwo Obrony Narodowej w połączeniu z Ministerstwem Edukacji Narodowej. 	<p>2. GKRPA w Szumowie i Punk Konsultacyjny</p> <p>3. Szkoła Podstawowa w Srebrnej</p> <p>4. Zespół Szkół w Szumowie</p>
--	--	---	---

		<p>b) udzielanie informacji o możliwości skorzystania z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego na terenie gminy i powiatu</p> <ul style="list-style-type: none"> - w klasach prowadzono rozmowy wychowawcze i prelekcje na temat uczuć i ich wyrażania, odróżniania dobra od zła, bycia sprawiedliwym i prawdomównym, udzielano informacji o możliwości skorzystania z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego na terenie gminy i powiatu, - nauczyciele, wychowawcy, pedagog oraz psycholog spotykali się, aby rozwiązywać różne sprawy wychowawcze, dotyczyły one wyeliminowania niewłaściwych zachowań uczniów (m.in. agresja słowna i fizyczna), - w trosce o ochronę zdrowia za pośrednictwem FB zapoznano rodziców i uczniów z kampanią edukacyjną „Blisko telefonu, daleko od dziecka” <p>c) Rozpowszechnianie telefonu zaufania „Niebieska linia”</p> <p>Na profilu FB i stronie internetowej szkoły udostępniono informacje - Telefony zaufania oraz infolinii wsparcia dzieci i młodzieży oraz dorosłych, którzy potrzebują pomocy.</p>	
	<p>2. Łagodzenie następstw zjawiska przemocy domowej</p>	<p>1. W 2024 r. członkowie grup diagnostyczno – pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Szumowo informowali osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej o konsekwencjach wynikających z niewłaściwego zachowania oraz motywowali do podjęcia wszelkich starań mających na celu zapewnienie właściwych relacji wewnątrzrodzinnych.</p> <p>2. a) Członkowie GKRPA w Szumowie mobilizowali osoby nadużywające spożywania alkoholu do zaprzestania spożywania alkoholu, zachowania abstynencji czy też podjęcia leczenia odwykowego. Natomiast osoby współuzależnione motywowane były do ewentualnego podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego.</p>	<p>1. OPS w Szumowie i Zespół Interdyscyplinarny Gminy Szumowo</p> <p>2. GKRPA w Szumowie</p>

			<p>b) Mobilizowano osoby nadużywające alkoholu i członków ich rodzin do skorzystania z pomocy i wsparcia Punktu Konsultacyjnego w Szumowie.</p>	
4.	<p>Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą domową</p>	<p>Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy domowej</p>	<p>1. W 2024 r. działalność edukacyjna w zakresie p/działania przemocy domowej prowadzona była poprzez poradnictwo indywidualne w ramach pracy socjalnej oraz poprzez rozpowszechnianie ulotek, broszurek i plakatów związanych z daną tematyką.</p> <p>2.</p> <p>a) Członkowie GKRPA w Szumowie rozpowszechniali ulotki, broszury i plakaty związane z tematyką uzależnienia oraz jego skutkami. Ponadto wskazywali osobom nadużywającym alkoholu i członkom ich rodzin placówki leczenia uzależnień oraz udzielali informacji do jakich instytucji mają się zgłosić, aby uzyskać odpowiednią pomoc i wsparcie.</p> <p>b) W 2024 r. zostały sfinansowane różnorodne programy profilaktyczno-edukacyjne skierowane w szczególności do dzieci i młodzieży, jak również do dorosłych mieszkańców Gminy Szumowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Zima bez komputera” – ferie zimowe dla dzieci - „Zdrowo i aktywnie” - „Taki duży, taki mały tancerzem może być” - „Nie jesteś sama” - „Żyj zdrowo, na sportowo i bezalkoholowo” - „Znajdź pomysł na siebie” - „Uzależnienia – stop, aktywne wakacje – start” - „Stawiam na siebie” - „Tańczę, aby zdrowym być” <p>3.</p> <p>a) Nauczyciele i wychowawcy prowadzili pogadanki z uczniami na temat m.in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Agresji mówimy NIE!” - „O presji rówieśniczej” - „Savoir vivre, czyli zasady dobrego wychowania” - „Gdzie dom – tam serce twoje” - „Radzimy sobie z własną i cudzą agresją” - „Budowanie relacji międzyosobowych” - „Rodzina – moje okno na świat” 	<p>1. OPS w Szumowie i Zespół Interdyscyplinary Gminy Szumowo</p> <p>2. GKRPA w Szumowie</p> <p>3. Szkoła Podstawowa w Srebrnej</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - „Autorytety w życiu nastolatków” - „Kodeks bezpieczeństwa” - „Nie daj się! – profilaktyka przemocy fizycznej” - „Rola rodziny” - Zapoznanie ze Standardami Ochrony Małoletnich <p>4.</p> <p>a) prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach programu wychowawczo-profilaktycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny przeprowadzili szereg działań i zajęć wychowawczo - profilaktycznych z uczniami, przygotowywali młodzież do odpowiedzialnego pełnienia ról małżeńskich, rodzicielskich; uświadamiali uczniom konsekwencje niewłaściwych zachowań. Odbywały się lekcje wychowawcze na temat: „Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji” <p>Wychowawcy dużo czasu poświęcili na integrowanie zespołów klasowych, budowanie atmosfery bezpieczeństwa i akceptacji w grupie uczniów.</p> <ul style="list-style-type: none"> - odbywały się wycieczki, nocowanie w szkole, dzień życzliwości - wychowawcy, pedagog szkolny i nauczyciele prowadzili pogadanki dla uczniów dotyczące bezpieczeństwa w szkole i poza nią, skutków agresji fizycznej i słownej, kompromisowego rozwiązywania konfliktów uczniowskich. - w dniach 4-5 grudnia 2024 r. uczniowie kl. VI-VIII uczestniczyli w zajęciach informacyjno-edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień na temat „Uzależnienia – jak ich uniknąć?” Prowadzonych przez pracownika ośrodka ETAP z Białegostoku. - w dniu 13 maja 2024 r. uczniowie z kl. Ia, Ib i IV wyjechali do Ostrowi Mazowieckiej na spektakl profilaktyczny „Potworczyki i dźwiękowyje” . Przedstawione treści mówiły o tym jak radzić sobie z lękiem, jak oswoić strach. <p>b) organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczono dzieci i młodzież prawidłowego współdziałania w grupie rówieśniczej, 	<p>4. Zespół Szkół w Szumowie</p>
--	--	---	--

			<p>organizowano czas wolny w formie kolonii, wycieczek, biwaków, spotkań, imprez kulturalnych (m.in. zakończenie kl. III i VIII - integracja przy ognisku z rodzicami, udział uczniów w koloniach Caritas Ptaki/Baliki, wyjazdy integracyjne na basen m.in. wycieczka Warszawy, Białegostoku)</p> <p>- 28 kwietnia 2024r. w szkole odbył się Wiosenny Tryptyk Muzyczny, który był okazją do prezentacji talentów młodych mieszkańców gminy Szumowo</p> <p>- 20 grudnia 2024r. w ramach realizacji programu edukacyjno - profilaktycznego „Znajdź pomysł na siebie” uczniowie klas I-VII wzięli udział w Szkolnym Przeglądzie Muzycznych Talentów pt. „Zamiast na komórce granie wybieram świąteczne śpiewanie” ,</p> <p>- szkole w dniu 21 marca 2024r. zorganizowano dla uczniów kl. IV-VIII „Wiosenny Międzyklasowy Turniej Piłki Halowej” , a dla ucz. kl. I-III „Wiosenne Mistrzostwa Klas w Nietypowych Konkurencjach Sportowych” z okazji Pierwszego Dnia Wiosny</p> <p>- 14 czerwca 2024r. zorganizowano X BIEG DZIĘKCZYNNY ZA ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II, podczas którego przeprowadzono quiz o tematyce profilaktycznej</p> <p>c) współuczestnictwo w kampaniach prowadzonych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p> <p>- uczniowie klas V i VI wzięli udział w warsztatach w ramach rekomendowanego programu profilaktycznego „Debata” , którego zadaniem było opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród młodzieży, uświadomienia zagrożenia (agresja, przemoc) wynikającego z korzystania ze środków psychoaktywnych, w ogólnopolskiej kampanii społecznej Fundacji Dbam o Mój Zasięg pt. „Idą święta, nie o SMS-ie, lecz o kartce pamiętaj” ; ogólnopolskim projekcie profilaktycznym NIE ZMARNUJ SWOJEGO ŻYCIA - RYM CERZE; Programie profilaktycznym GODZINA DLA MŁODYCH GŁÓW oraz rekomendowanych programach profilaktycznych: Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej, Przyjaciele Zippiego.</p>	
--	--	--	---	--

			<p>- Zespół Szkół w Szumowie i Gminne Przedszkole wzięło udział w kampanii DZIECIŃSTWO BEZ PRZEMOCY 2024</p> <p>d) organizowanie konkursów np. plastycznych wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy</p> <p>- „Lubimy być razem – szczęśliwa rodzina bez używek i przemocy” – gminny konkurs plastyczny</p> <p>- „Jestem szczęśliwy - używki i agresja to nie mój świat” – konkurs plastyczny dla ucz. kl. I-IV, konkurs na prezentację multimedialną dla. ucz. kl. VII-VIII</p> <p>- "Moje dzieciństwo bez przemocy i używek" – konkurs przedszkolny</p> <p>- w ramach programu edukacyjno-profilatycznego „Znajdź pomysł na siebie” uczniowie klas I-III wzięli udział w międzyklasowym konkursie wiedzyo - plastycznym pt.: „Umiem dbać o bezpieczeństwo w Internecie”</p>	
5.	Podniesienie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli i podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Doskonalenie umiejętności zawodowych oraz wzmocnienie kompetencji i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<p>1.</p> <p>a) W 2024 r. członkowie i GD-P brali udział w szkoleniu o tematyce: „Dziecko jako ofiara przemocy domowej. Diagnoza i opracowanie planu pomocy”</p> <p>b) Członkowie ZI i GD-P brali udział w różnego rodzaju spotkaniach, podczas których wymieniali się doświadczeniami dotyczącymi problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p>2.</p> <p>a) W 2024 r. członkowie GKRPA w Szumowie na bieżąco zapoznawali się ze zmianami przepisów prawa w zakresie realizowanych zadań.</p> <p>b) Członkowie GKRPA w Szumowie podczas różnego rodzaju spotkań, w tym posiedzeniach komisji wymieniali się pozyskanymi doświadczeniami z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z pracownikami innych instytucji.</p>	<p>1. OPS w Szumowie i Zespół Interdyscyplinarnej Gminy Szumowo</p> <p>2. GKRPA w Szumowie</p>

			<p>3. W ramach doskonalenia zawodowego jeden nauczyciel odbył warsztaty organizowane przez ODN w Łomży, którego tematem było „Skuteczna współpraca szkolnego doradcy zawodowego i rodziców uczniów” , „Dlaczego rodzice nie współpracują, kiedy pojawiają się trudności w pracy z dzieckiem?”, Szkolenie w zakresie wychowania, opieki, profilaktyki - kompetencje wychowawcze nauczyciela</p> <p>4.</p> <p>a) uczestnictwo w szkoleniach, doradztwie, warsztatach, konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym m.in.: szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy domowej, realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, realizacji procedury Niebieskiej Karty, (szkolenia wspólne i resortowe), - pracownicy Zespołu Szkół w Szumowie uczestniczyli w szkoleniach, konferencjach: "Jak zadbać o zdrowie psychiczne uczniów ze SPE?" „Uważne dzieci- szczęśliwe dzieci. Warsztaty z treningu uważności w przedszkolu.” „Wsparcie dzieci i młodzieży z przejawami zachowań autodestrukcyjnych.”</p> <p>b) organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między przedstawicielami różnych instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego Nauczyciel przedszkola, pedagog i psycholog szkolny brali udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w OPS w Szumowie.</p>	<p>3. Szkoła Podstawowa w Srebrnej</p> <p>4. Zespół Szkół w Szumowie</p>
--	--	--	--	--

III. PODSUMOWANIE

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Szumowo, wzorem lat ubiegłych były realizowane na wszystkich niezbędnych poziomach.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” wdrażano procedury i standardy działania ZI Gminy Szumowo.

Podejmowane były liczne działania profilaktyczno – edukacyjne oraz szkoleniowe, skierowane bezpośrednio do mieszkańców, jak i do specjalistów udzielających pomocy i wsparcia mieszkańcom Gminy Szumowo w celu przeciwdziałania przemocy domowej, czy przerwania przemocy.

Instytucje i podmioty starały się maksymalnie wspierać osoby i rodziny będące w trudnej sytuacji życiowej, ze szczególnym uwzględnieniem osób najsłabszych, w tym dzieci i młodzież.

Świadomość zarówno ofiar, jak i sprawców przemocy w rodzinie, że mogą zwrócić się po pomoc i ją uzyskać jest niezwykle ważnym czynnikiem przeciwdziałania przemocy domowej. Wspólne działania mają większą szansę powodzenia.

Sprawozdanie zostało opracowane na podstawie danych pozyskanych z Zespołu Szkół w Szumowie, Szkoły Podstawowej w Srebrnej, Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Szumowo, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szumowie oraz posiadanych informacji przez tutejszy OPS.

Z przedstawionych sprawozdań w/w podmiotów wynika, że zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Szumowo były realizowane zgodnie z programem oraz w oparciu o aktualne przepisy prawa, a także wewnętrzne wytyczne w instytucjach, działających w przedmiotowej sprawie. Ważnym atutem były wypracowane formy współpracy między poszczególnymi instytucjami, które na co dzień zajmują się pomocą rodzinom uwikłanym w przemoc.

Analiza pozyskanych informacji wykazała, że na terenie Gminy Szumowo w latach 2021-2024 liczba przypadków wystąpienia przemocy domowej tj. wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” w okresie ostatnich dwóch lat uległa zmniejszeniu. Należy zatem stwierdzić, że podejmowane działania są skuteczne i powinny być wzmocniane, udoskonalane i nadal realizowane.

IV. REKOMENDACJE

W ramach przeciwdziałania przemocy domowej zaleca się dalsze prowadzenie kampanii informacyjnych dotyczących negatywnych skutków społecznych i prawnych wynikających ze stosowania przemocy, a także mechanizmów przemocy. W tym celu skuteczne może okazać się m.in. podnoszenie świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie, a głównie szeroko pojętej edukacji rodziców/opiekunów w zakresie budowania relacji bez przemocy, edukację osób doświadczających przemocy. Aby zwiększyć skuteczność prowadzonych działań profilaktycznych rekomenduje się:

- kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie policją, służbą zdrowia, oświatą, sądem, kuratelą oraz gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych,
- rozwój współpracy o charakterze ponadlokalnym oraz szukanie skutecznych, innowacyjnych rozwiązań,
- realizację przedsięwzięć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się działaniami w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie poziomu wiedzy nabytej na szkoleniach, warsztatach, konferencjach, seminariach, spotkaniach itp.